

Memorandum Jihočeského kraje a ornitologů usnadní rozvoj Zbudovských blat a Českobudějovických rybníků

20.5.2025 - Břeněk Michálek | Krajský úřad Jihočeského kraje

Zástupci České společnosti ornitologické (ČSO) a Jihočeského kraje podepsali memorandum o spolupráci zaměřené na rozvoj Ptačího parku Zbudovská blata a ptačí oblasti Českobudějovické rybníky. Dohoda má usnadnit ochranu ptáků na Zbudovských blatech i na dalších cenných stanovištích v dané oblasti.

Podle hejtmana Jihočeského kraje Martina Kuby má memorandum zásadní význam pro region i budoucnost krajiny: „Jako kraj máme dlouhodobý zájem pečovat o přírodu, krajinu a vodní prostředí. Zbudovská blata a Českobudějovické rybníky jsou místa, která si zaslouží naši pozornost i konkrétní kroky. Memorandum nám dává pevný rámec pro spolupráci s Českou společností ornitologickou a jasně ukazuje, že máme společný cíl,“ uvedl hejtman Kuba. Dohodu vnímá jako praktický nástroj, který pomůže sladit postupy a zjednodušit komunikaci mezi institucemi: „Vznikne společný tým, budeme si předávat informace, připravovat projekty a podporovat osvětu směrem k veřejnosti. Dohodli jsme se, že spolupráce bude trvat 50 let — to je podle mě jasný signál, že to myslíme vážně a chceme, aby se krajina kolem nás měnila k lepšímu,“ dodal hejtman.

Obnova biologické rozmanitosti jako společný cíl

„Hlavním cílem dohody je vytvořit na blatech podmínky pro návrat ohrožených druhů lučních bahňáků, včetně kolihy velké a břehouše černoocasého, kteří zde v minulosti hnízdili. Tyto druhy představují tzv. deštníkovou skupinu – jsou to zvířata, jejichž ochrana prospívá celé řadě dalších živočichů i rostlin,“ vysvětlil Kryštof Chmel, správce Ptačího parku ČSO Zbudovská blata. „S Jihočeským krajem jsme se zároveň dohodli na společné péči o další ptačí druhy a jejich biotopy v ptačí oblasti Českobudějovické rybníky,“ upřesnil Chmel.

Význam mokřadů přitom dalece přesahuje ochranu ptactva samotného. Podle krajského úřadu plní tyto biotopy i zásadní mikroklimatické a hydrologické funkce a patří k nejohroženějším stanovištím v rámci celé evropské soustavy Natura 2000, kterou kraje spravují. Zkušenosti ukazují, že nejúčinnější ochranou přírody bývá vlastnictví a aktivní zapojení těch, kdo o ni mají skutečný zájem. I proto Jihočeský kraj považuje spolupráci s Českou společností ornitologickou za efektivní a smysluplnou cestu k revitalizaci a dlouhodobé ochraně ohrožených lokalit.

Zbudovská blata jako modelový příklad

„Naším hlavním cílem je blata postupně vracet do původního stavu. Vykupujeme pozemky, vracíme vodu do krajiny a usilujeme také o obnovu meandrů Bezdrevského potoka. Memorandum usnadní ČSO hlavně komunikaci s úřady. Velice si cením toho, že jsme schopni se zaměřit na společný cíl a vzájemně si při jeho plnění vycházet vstříc,“ dodal Kryštof Chmel.

Zbudovská blata, nacházející se nedaleko Českých Budějovic, patří k nejrozsáhlejším lučním komplexům v České republice. V minulosti zde hnízdila řada vzácných druhů lučních a mokřadních ptáků. Ve druhé polovině 20. století však došlo k necitlivému odvodnění pomocí meliorací, k narovnání meandrů Bezdrevského potoka a následnému vysušení mokřin — a s tím i k úbytku hnízdních populací. ČSO zde v roce 2023 založila ptačí park a nyní cíleně pracuje na postupné

obnově pestré krajiny s vysokou biologickou hodnotou.

Dlouhodobá spolupráce a osvěta

Kraj i ČSO se v memorandu zavazují ke sdílení odborných informací, společné přípravě projektů a koordinaci při správních řízeních. Součástí dohody je také vznik společného řídicího výboru se zastoupením obou stran, který bude sloužit jako platforma pro efektivní spolupráci. V plánu je i péče o další ptačí oblasti v působnosti Jihočeského kraje a důraz na osvětu – jak směrem k odborné, tak široké veřejnosti.

Uzavřením memoranda na 50 let dávají partneři jasně najevo, že ochrana krajiny není krátkodobou kampaní, ale závazkem k odpovědné správě přírodního dědictví pro budoucí generace.

<https://kraj-jihocesky.cz/cs/memorandum-jihoceskeho-kraje-ornitologu-usnadni-rozvoj-zbudovskych-blat-ceskobudejovickych-rybniku>